

bibliotece i pomocy tej Instytucji. Pisałem o tym poprzednio w Wiadomościach Entomologicznych, dziś wracam jeszcze raz, ponieważ bieżące informacje o stanowiskach paleontologicznych, stratygrafii itd. są dla nas sprawą podstawową. Niemniej ważne są informacje paleobotaniczne, paleoklimatologiczne itp., dlatego w pracy Sekcji, zwłaszcza na sympozjach, zagadnienia te stawiane są na pierwszym miejscu.

Sekcja nie nawiązała jeszcze formalnych kontaktów z placówkami zagranicznymi, choć poszczególni członkowie mają takie kontakty. Bardzo owocnie zapowiada się współpraca z Instytutem Paleontologicznym w Moskwie, jednym z najpoważniejszych ośrodków paleontologicznych.

*
* * *

II Sympozjum Sekcji Owadów Kopalnych odbyło się w Domu Pracy Twórczej w Mogilanach koło Krakowa w dniach 21–22 marca 1986. Zorganizował je dr Wiesław Krzemiński. Zjechało 18 osób w różnym wieku, przeważnie ludzie młodzi, z różnym doświadczeniem naukowym, reprezentujących różne dyscypliny naukowe; byli wśród nich studenci, przyszłość paleontologii, i profesorowie. W spotkaniu niestety nie mogła wziąć udziału doc. Barbara Kosmowska-Cerano-wicz, główny referent i patron Sekcji. Zastąpił ją prof. Adolf Riedel, który wprawdzie referatu nie wygłosił, ale swoją obecnością, życzliwością i aktywnością przydał godności spotkaniu.

O „przemianach szaty roślinnej i klimatu w trzeciorzędzie Europy” opowiedziała pani mgr Krystyna Skawińska (Inst. Botaniki PAN). Trudny problem identyfikacji bursztynów rozwiązał dr hab. Jan Koteja w pracy „Włoski gwiaździste skamielinami przewodnimi bursztynów europejskich”. Interesujący referat miał tylko jedną wadę – wszystkie zawarte w nim dane zostały zmyślane. „O migracjach chrząszczy w Europie środkowej w plejstocenie” mówił prof. Jerzy Pawłowski, a o ryjkowcach z wykopalisk w Borysławiu i Staruni, dr Antoni Kuśka. Dr Andrzej Skalski mówił o mezozoicznych motylach i filogenezie *Homoneura*.

Kolejne referaty, w których przedstawiono aktualny stan badań oraz zakończone prace nad różnymi grupami fauny bursztynu bałtyckiego wygłosili: mgr Róża Kulicka (*Strepsiptera*), dr Henryk Garbarczyk i mgr Stanisław Głogowski (pasożytnicze *Hymenoptera*), dr Ryszard Szadziewski (*Ceratopogonidae*, *Diptera*), mgr Piotr Węgierek (*Homoptera*), doc. Jan Koteja, (*Ortheziidae*, *Coccinea*).

Wiele uwagi poświęcono inkluzjom wspólnym, tzn. takim kawałkom bursztynu, w których znajdują się wrostki różnych gatunków zwierząt i roślin. Z oczywistych względów są one jedynym pewnym źródłem o współwystępowaniu gatunków, ekologii itp. W dotychczasowej praktyce kawałki takie najczęściej rozcinano na poszczególne fragmenty, bez pozostawienia jednoznacznej wskazówki, że fragmenty te pochodzą z jednego kawałka.

W dyskusji po referatach, jak i przy okazji omawiania spraw organizacyjnych, poruszono różne zagadnienia metodyczne i ogólne. Bliższą informację na te tematy znajdzie czytelnik w Biuletynie Sekcji (nr 4 i następne). Uczestnicy sympozjum przywieźli ze sobą ciekawe materiały kopalne. Brak czasu nie pozwolił jednak na spokojne ich obejrzenie.

Jan Koteja

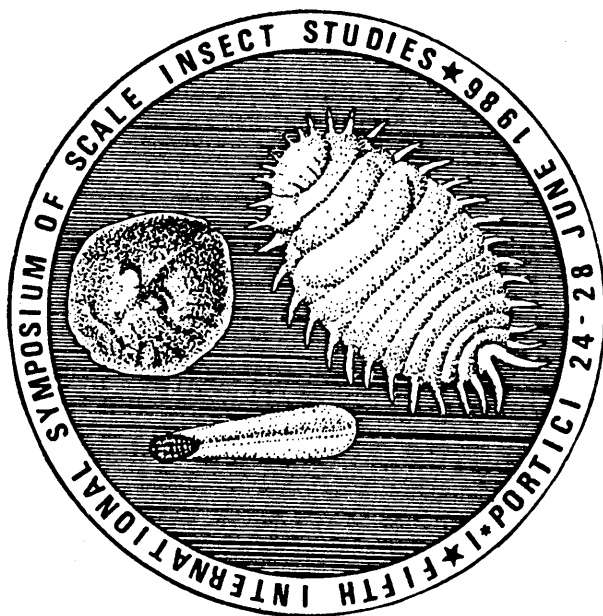
V Międzynarodowe Sympozjum Kokcidologii w Portici Włochy (24–28 VI 1986)

W dniach od 24 do 28 czerwca 1986 r. odbyło się w Portici koło Neapolu V Międzynarodowe Sympozjum Kokcidologii. Organizatorem był Instytut Entomologii Rolniczej Uniwersytetu Neapolitańskiego w Portici (Istituto di Entomologia Agraria, Università di Napoli, Portici). Ze

względu na wkład tego ośrodka w rozwój wielu gałęzi entomologii, wydaje się celowe poświęcić nieco miejsca na informację dotyczącą jego historii i aktualnie prowadzonych kierunków badawczych.

Działalność Instytutu Entomologii Rolniczej w Portici datuje się od 1876 r., gdy profesorowi zoologii Uniwersytetu Neapolitańskiego Achille Costa zlecono kurs entomologii rolniczej. Od tego czasu gromadzone są zbiory Instytutu, które obecnie stanowią jedną z ważniejszych kolekcji na świecie. Kilka zdań o najcenniejszych.

Kolekcja wijów i owadów bezskrzydłych (ponad 1500 typów) zawiera materiał pochodzący ze wszystkich regionów zoogeograficznych. Kolekcja termitów (około 200 typów), zapoczątkowana przez F. Silvestriego, obejmuje około 900 gatunków. Kolekcja czerwców składa się z materiału zebranego głównie przez F. Silvestriego, G. Leonardiego i V. Lupo zarówno we Włoszech, jak i w różnych regionach świata, oraz z materiału, który F. Silvestri otrzymał od ówczesnych wybitnych kokcidologów (J. H. Comstock, T.D.A. Cockerell, W. M. Maskell, E. E. Green, G. F. Ferris i inni). Kolekcja błonkówek reprezentowana jest przede wszystkim przez owady pasożytnicze. Wśród największych kolekcji złożonych z materiału pochodzącego z różnych regionów zoogeograficznych są tam *Aphelinidae* i *Trichogrammatidae*. Kolekcja *Braconidae Aphidiinae* została zebrana i opracowana przez prof. E. Tremblaya. Bardzo interesujące są również kolekcje *Apoidea* i *Formicoidea*.

Ten bogaty materiał porównawczy w połączeniu z równie bogatą biblioteką naukową Instytutu są punktem wyjścia do opracowywania wymienionych grup systematycznych.

Oprócz kolekcji naukowych są w Instytucie kolekcje wystawowe jak np. „Ptaki Włoch” czy „Fauna Śródziemnomorska”.

Wśród dyrektorów Instytutu są nazwiska entomologów światowej sławy, z których najwybitniejsza i najbliższa kokcidologom jest postać profesora Filippo Silvestriego. Instytutem kierowali: prof. Antonio Berlese (1889–1903), prof. Filippo Silvestri (1904–1949), prof. Giuseppe

Russo (1949–1967), prof. Ermenegildo Tremblay (1968–1984), a od 1985 r. dyrektorem Instytutu jest prof. Gennaro Viggiani.

Aktualnie w Instytucie prowadzone są prace nad: *Aleyroidea* (prof. F. Iaccarino), *Aphidoidea* (prof. L. Micieli i prof. L. F. Russo), *Aphidiidae* (prof. E. Tremblay), *Chalcidoidea* i biologicznym zwalczaniem owadów (prof. G. Viggiani), biologią błęskotek zapylających (prof. P. Mazzone), owadami zapylającymi (prof. R. Priore), feromonami (prof. G. Rotundo). Z tematyki zoologicznej wykraczającej poza zakres entomologii prowadzone są badania w następujących specjalnościach: nematologia ogrodnicza (prof. F. P. d'Errico), gryzonie i kleszcze (prof. D. Scaramella) oraz ślimaki (prof. M. Nicotina). Oprócz badań naukowych, Instytut, jako jednostka uniwersytecka, prowadzi oczywiście także działalność dydaktyczną.

Dobrze się stało, że ten zasłużony ośrodek, w którym kokcidologia ma swoją tak bogatą tradycję, podjął trud zorganizowania międzynarodowego sympozjum specjalistów z tej dziedziny. W sympozjum uczestniczyło około 50 osób z kilkunastu krajów (Anglia, Francja, Hiszpania, Włochy, Grecja, Węgry, Polska, ZSRR, Egipt, Etiopia, Izrael, Chiny, Taiwan, USA, Australia i Nowa Zelandia), w tym najliczniejsza, bo licząca około 20 osób, była delegacja włoska. Oficjalnym językiem był angielski.

Uczestników spotkania powitali Rektor Uniwersytetu Neapolitańskiego prof. C. Ciliberto oraz Dziekan Wydziału Rolniczego prof. C. Noviello. Otwarcie sympozjum zostało poprzedzone wręczeniem nagród fundacji imienia F. Silvestriego, przyznawanych drogą konkursu co trzy lata za prace z dziedziny entomologii rolniczej. Nagrodzeni zostali: I nagrodą – prof. B. Vinson, Department of Entomology Texas A and M University, College Station, Texas, USA; II nagrodą – dr E. C. Dahms, Queensland Museum, Gregory Terrace, Fortitude Valley, Australia; i III nagrodą – prof. G. Rotundo, Institute of Agricultural Entomology, University of Naples, Portici, Włochy. Po tej uroczystości rozpoczęła się sesja plenarna, na której nastąpiło oficjalne otwarcie V Międzynarodowego Sympozjum Kokcidologicznego (Fifth International Symposium of Scale Insect Studies (ISSIS – V) ku czci G. Leonardiego i F. Silvestriego. Sesji przewodniczył prof. M. Kosztarab (USA). Uczestników powitał prof. A. Tranfaglia – członek Komitetu Organizacyjnego, do niedawna pracownik Instytutu w Portici. Na sesji plenarnej został wygłoszony jeden obszerny referat pt.: „Czerwce o znaczeniu ekonomicznym i ich zwalczanie we Włoszech”, którego autorami byli A. Tranfaglia i G. Viggiani. Po zakończeniu sesji plenarnej goście zostali zaproszeni na wyborny zimny lunch.

W programie spotkania były dwie sesje tematyczne w ciągu dnia: przedpołudniowa i popołudniowa. Zaplanowano 6 takich sesji: I – filogeneza i taksonomia, II – morfologia, III A i III B – faunistyka, IV A i IV B – czerwce o znaczeniu ekonomicznym i ich wrogowie naturalni. Czas przeznaczony na referat wynosił 15 minut. Ponieważ część zgłoszonych osób nie przyjechała, a dyskusje nad referatami nie były zbyt ożywione, powstały rezerwy w czasie, dzięki czemu przewodniczący sesji nie ograniczali referentów. Z Polski prezentowano 4 referaty. Trzy referaty J. Koteji: „*Matsucoccidae* – żywe skamieliny”, „Aktualny stan paleontologii czerwców” oraz „Rola okresowych pożarów w ewolucji galasów” zostały odczytane z powodu nieobecności Kolegi; E. Podsiadło wygłosiła referat pt.: „Wzajemne powiązania między czerwcami z rodzaju *Asterodiaspis* Signoret a ich pasożytami z rodziny *Encyrtidae* w Polsce”. Sympozjum zakończyła dyskusja „okrągłego stołu”.

Jak wynikało z relacji, było to najbardziej liczebne z dotychczasowych sympozjów kokcidologicznych. Atrakcyjność miejsca spotkania przyciągnęła wielu kokcidologów wraz z ich rodzinami. I chyba nikt nie doznał rozczarowania.

Portici, stanowiące z Neapolem jeden ciąg miejski, leży nad morzem u stóp Wezuwiusza. W pobliżu Herculanium, Pompeja, a nieco dalej na południe Sorrento, Capri. Interesująca przyrodniczo i piękna widokowo była wycieczka na Monte Faito (1444 m) – najwyższy masyw Gór Lattari, porośnięty wielkim lasem liściastym, skąd w czystym, orzeźwiający powietrze można było podziwiać Zatokę Neapolitańską. Europejski poziom organizacji spotkania, serdeczna

gościnność gospodarzy, koleżeństwo uczestników, wycieczki, wspólne kolacje etc. wytworzyły atmosferę, w której nawet najbardziej onieśmieleni czuli się bardzo dobrze.

Dwa ośrodki podjęły się zorganizować następne sympozjum: Akademia Rolnicza w Krakowie oraz Instytut Ochrony Roślin w Bet Dagan (Izrael). Wynikiem tajnego głosowania wybór padł na Polskę.

Elżbieta Podsiadło